

Laidiens: 28.06.2002., Nr. 97

Ministru kabineta noteikumi Nr.244

Rīgā 2002.gada 18.jūnijā (prot. Nr.25 35.§)

Dabas resursu nodokļa aprēķināšanas un maksāšanas kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma "Par dabas resursu nodokli"

6.pantu, 9.panta ceturto daļu, 10.panta pirmo un astoto daļu,

16.panta otro daļu, 17.panta pirmo daļu, 18.panta otrās daļas

1. un 4.punktu, 18.panta trešo daļu,

1.pielikuma 2. un 6.punktu un 7.pielikuma 4.punktu

1. Noteikumi nosaka:

1.1. dabas resursu lietošanas, limitu noteikšanas, vides piesārņojuma un videi kaitīgu preču un produktu uzskaites, nodokļa aprēķinu un samaksas kārtību;

1.2. kārtību, kādā piemērojamas papildlikmes par Iepakojuma likumā noteikto izlietotā iepakojuma reģenerācijas normu neievērošanu;

1.3. kas ir kravas sertifikāts vai iepakojumu apliecinošs piegādātāja apstiprināts dokuments un kā aprēķināms nodoklis par iepakojumu (arī tad, ja informācija ir nepilnīga);

1.4. dokumentus, ar kādiem pamatojama dabas resursu nodokļa (turpmāk — nodoklis) atmaksāšana, ja no Latvijas Republikas teritorijas tiek izvestas (eksportētas) preces vai produkti, par kuriem, ievadot tos izlaišanai brīvam apgrozījumam, ir samaksāts nodoklis, un dokumentus, ar kādiem pamatojama iepakojuma daļa, piemērojot izvešanas muitas procedūras un izvedot no Latvijas Republikas muitas teritorijas preces vai produktus, kas ievesti tajā, piemērojot likuma "Par dabas resursu nodokli" (turpmāk — likums) 10.panta ceturtajā daļā minētās muitas procedūras;

1.5. kārtību, kādā nodokļa atlaidi var saņemt nodokļa maksātājs, kuram nav nodokļu parādu un kas finansē projektus, kuru mērķis ir, veicot tehnoloģiskus uzlabojumus vai vides aizsardzības pasākumus, samazināt vides piesārņošanu vai dabas resursu patēriņu;

1.6. kārtību, kādā uzņēmumiem, kuri atbilstoši Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas noteiktajām tehnoloģiskajām un vides aizsardzības prasībām veic videi kaitīgu preču un produktu utilizāciju vai pārstrādi, daļēji atmaksājami maksājumi par šo preču un produktu patēriņu;

1.7. konkrēto dabas resursu, piesārņojošo vielu, preču un produktu, un radioaktīvo vielu klasifikāciju un atbilstību nodokļa likmju grupām;

1.8. to konkrēto videi kaitīgo preču un produktu klasifikāciju un tehnisko raksturojumu, par kuriem jāmaksā nodoklis;

1.9. pieļaujamās svara noviržu normas iepakojumam;

1.10. kārtību, kādā maksājams nodoklis par nelietderīgiem zudumiem, kas radušies ieguves procesā, par zudumiem, kas saistīti ar izrakteņa kondīcijas bojājumiem, un par iegūtajiem izrakteņu apjomiem, kas neatbilst izpētes atzinumā norādītajam izrakteņa veidam un kondīcijai;

1.11. kārtību, kādā piemērojama nodokļa likme par parka vīngliemežu (*Helix pomatia L.*) vākšanu;

1.12. nodokļa ieņēmumu izmantošanu atbilstoši likuma 7.pielikumā norādītajiem ieņēmumu izlietojuma normatīviem.

2. Limitus (kvotas) dabas resursu ieguvei un lietošanai un piesārņojošo vielu ievadīšanai vidē nosaka normatīvajos aktos minētajās atļaujās un speciālajās atļaujās (licencēs) katram dabas resursu un piesārņojuma veidam atsevišķi.

3. Nodokļa aprēķināšanai lietojamā piesārņojošo vielu klasifikācija atbilstoši likuma 3., 4., 5. un 6.pielikumā minētajām bīstamības klasēm noteikta šo noteikumu 2., 3., 4. un 5.pielikumā. Nodokli par videi kaitīgām precēm un produktiem (turpmāk – videi kaitīgas preces), vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, preču un produktu iepakojumu (turpmāk – preču iepakojums) un radioaktīvām vielām aprēķina atbilstoši likuma 7., 8. un 9.pielikumā un šo noteikumu 6. un 10.pielikumā noteiktajai klasifikācijai.

4. Atļaujas parka vīngliemežu (*Helix pomatia L.*) vākšanai izsniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, pamatojoties uz konkursa rezultātiem.

5. Likuma 1.pielikuma 5.punktā noteikto saimniecisko darbību rezultātā iegūto dabas resursu lietošanas atļaujas, kā arī augsnes ieguves atļaujas atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumam izsniedz reģionālās vides pārvalde, kuras teritorijā ir paredzēts iegūt dabas resursus, uz vienu kalendāra gadu.

6. Lai saņemtu likuma 1.pielikuma 5.punktā noteikto saimniecisko darbību rezultātā iegūto dabas resursu lietošanas atļauju, nodokļa maksātājs iesniedz reģionālajā vides pārvaldē šādus dokumentus:

6.1. pieteikumu, kurā ietverta šāda informācija:

6.1.1. paredzēto realizējamo dabas resursu veids (atbilstoši likuma 1.pielikuma 1.tabulai);

6.1.2. paredzēto realizējamo dabas resursu apjoms;

6.1.3. dabas resursu ieguves vieta un dabas resursu ieguves veids (atbilstoši likuma 1.pielikuma 5.punktā noteiktajām darbībām);

6.2. dokumentus, kas apliecina dabas resursu realizācijas tiesības;

6.3. dokumentus, kas apstiprina saimnieciskajā darbībā iesaistīto dabas resursu veidu un faktiskos apjomus;

6.4. teritorijas karti (mērogā 1 : 25000 vai lielāka), kurā parādīta dabas resursu ieguves vieta.

7. Ja šo noteikumu 6.punktā minētā informācija atļaujas saņemšanai nav pietiekama, reģionālā vides pārvalde var pieprasīt no nodokļa maksātāja papildu informāciju.

8. Piemērojot likuma 10.panta ceturtajā un piektajā daļā, kā arī šo noteikumu 23. un 27.punktā minētās muitas procedūras un citus muitas režīmus, nodokļa maksātājs muitas deklarācijā (VAD), ievērojot normatīvajos aktos noteikto muitas deklarācijas (VAD) aizpildīšanas kārtību, norāda ziņas par videi kaitīgajām precēm, preču

iepakojumu un radioaktīvajām vielām (atbilstoši likuma 7., 8. un 9.pielikumā un šo noteikumu 6. un 10.pielikumā noteiktajai klasifikācijai), pēc kuru izmantošanas rodas radioaktīvie atkritumi, kurus nepieciešams apglabāt Latvijā (turpmāk — radioaktīvās vielas). Preces identificē un klasificē saskaņā ar Latvijas kombinēto nomenklatūru, deklarējot iepakojumu (tai skaitā primāro, sekundāro un terciāro (transporta) iepakojumu) kopā ar precēm, izņemot atkārtoti lietojamo iepakojumu, kuru normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā atļauts deklarēt atsevišķi, piemērojot attiecīgo muitas procedūru.

9. No papīra, kartona, to laminātiem ar polimēru vai metāla komponentiem, plastmasas (polimēriem) un metāla folijas gatavoto un mazumtirdzniecībā realizējamo galda trauku un piederumu (tai skaitā šķīvju, bļodu, krūžu, tasīšu, glāžu, kokteiļu salmiņu, nažu, dakšiņu, karošu un rulādes spraudekļu) pavaddokumentos, uz to etiķetēm vai iepakojuma jābūt norādītam, vai attiecīgie galda trauki un piederumi ir vienreiz vai daudzkārt lietojami. Ja šāda informācija nav pievienota, nodokļa maksātājam par galda traukiem un piederumiem jāmaksā nodoklis kā par vienreiz lietojamiem saskaņā ar likuma 9.pantu un 8.pielikumu.

10. Nodokļa maksātāja pienākums ir nodrošināt uzskaiti par dabas resursu ieguves un lietošanas un vides piesārņojuma apjomu, par iepakojuma materiālu veidiem un svaru, par pašražotu videi kaitīgu preču realizāciju iekšzemē, kā arī par videi kaitīgu preču, preču iepakojumu un radioaktīvo vielu izlaišanu brīvam apgrozījumam Latvijas Republikas muitas teritorijā (turpmāk — izlaišana brīvam apgrozījumam) un par videi kaitīgu preču, preču iepakojuma un radioaktīvo vielu ievešanu (importēšanu), izvešanu (eksportēšanu) un atpakaļizvešanu (reeksportēšanu) saskaņā ar likuma 10.panta ceturtajā un astotajā daļā minētajām muitas procedūrām.

11. Nodokļa maksātājs nodokli aprēķina par dabas resursu ieguves un vides piesārņojuma faktisko apjomu saskaņā ar nodokļa likmēm, pamatojoties uz dabas resursu lietošanas un vides piesārņojuma uzskaites vai analīžu datiem un attiecīgajā atļaujā (licencē) noteiktajiem limitiem (kvotām).

12. Nodokli aprēķina katram dabas resursu vai vides piesārņojuma veidam atsevišķi.

13. Nodokli par dabas resursu lietošanu un vides piesārņošanu atbilstoši noteiktajiem limitiem nodokļa maksātājs aprēķina pēc likuma pielikumos noteiktajām pamatlikmēm.

14. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija vai tās pilnvaroto institūciju amatpersonas kontrolē dabas resursu veida, ieguves un lietošanas apjoma atbilstību atļaujā (licencē) noteiktajiem daudzumiem un vides piesārņošanas apjoma atbilstību atļaujā noteiktajiem limitiem. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija vai tās pilnvaroto institūciju amatpersonas pārskatā par aprēķināto dabas resursu nodokli (turpmāk — pārskats; 7.pielikums) kontrolē nodokļa aprēķinu pareizību.

15. Nodokli par dabas resursu lietošanu virs noteiktajiem limitiem (kvotām) un virslimita piesārņojumu aprēķina, summējot pamatlikmi un papildlikmi trīskārtīgā pamatlikmes apmērā (kopā — četrkārtīgā pamatlikmes apmērā). Dabas resursu virslimita lietošana vai virslimita piesārņojums ir apjoms, kas pārsniedz izsniegtajā atļaujā (licencē) noteikto limitu.

16. Ja atļaujā attiecīgajai piesārņojošai darbībai nav norādīts limits, nodokli par visu apjomu aprēķina pēc pamatlikmēm un pārskatā par nodokļa aprēķinu izdara atzīmi “bez limita”.

17. Nodokli par atkritumu apglabāšanu izgāztuvēs un poligonos, kuros nav uzstādīti svāri, aprēķina, pamatojoties uz uzskaites datiem, par apglabāto atkritumu tilpumu nesaspīestā veidā, ierēķinot speciālā iepakojuma (piemēram, konteineru), balastvielu, stabilizatoru un citu piejaukumu apjomu (tilpumu).

18. Nodokli par videi kaitīgām precēm, preču iepakojumu, vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem (atbilstoši likuma 7. un 8.pielikumam un šo noteikumu 6.pielikumam), kuriem normatīvajos aktos nav paredzētas atļaujas (licences), aprēķina pēc likumā noteiktajām pamatlikmēm.
19. Ozona slāni noārdošo vielu (atbilstoši likuma 7.pielikumam un šo noteikumu 6.pielikumam) izlaišana brīvam apgrozījumam, atkritumu ieviešana pārstrādei un radioaktīvo vielu (atbilstoši likuma 9.pielikumam un šo noteikumu 10.pielikumam) izlaišana brīvam apgrozījumam bez normatīvajos aktos noteiktās nepieciešamās atļaujas vai bez speciālās atļaujas (licences) ir nelikumīga, un nodoklis aprēķināms saskaņā ar likuma 19.pantu.
20. Nodokļa maksātājs nodokļa maksājumus par dabas resursu lietošanu virs noteiktajiem limitiem un virslimita piesārņojumu aprēķina, sākot ar dienu, kad pārsniegts limits (kvota).
21. Uzņēmumi (uzņēmēj sabiedrības), kuru darbībai ir sezonas raksturs un kuri maksā nodokli par dabas resursu ieguvu un lietošanu un vides piesārņošanu, pārskatu Valsts ieņēmumu dienesta teritoriālajās iestādēs iesniedz un nodokli maksā saskaņā ar darbības grafiku un saskaņotiem limitiem (kvotām).
22. Par derīgā izrakteņa nelietderīgiem zudumiem nodokli maksā pēc pamatlikmēm un papildlikmēm kā par virslimita ieguvu. Par nelietderīgiem zudumiem uzskata derīgā izrakteņa zudumus, kas pārsniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas vai normatīvajos aktos noteikto institūciju akceptētā derīgā izrakteņa vai atradnes izstrādes projektā paredzētos zudumus. Par iegūtajiem derīgā izrakteņa apjomiem, kas neatbilst ieguves atļaujā (licencē) noteiktajam derīgā izrakteņa veidam, nodokli maksā pēc pamatlikmēm un papildlikmēm kā par dabas resursu ieguvu bez atļaujas.
23. Piemērojot muitas procedūru — izlaišana brīvam apgrozījumam, ieviešana uz laiku, ieviešana pārstrādei, ieviešana pārstrādei muitas kontrolē vai ieviešana muitas noliktavā — un muitas režīmu — atpakaļizvešana —, nodokli par videi kaitīgajām precēm, preču iepakojumu un radioaktīvajām vielām aprēķina minēto muitas procedūru piemērošanas brīdī. Nodokļa aprēķinu veic un muitas iestādē iesniedz nodokļa maksātājs. Nodokli par videi kaitīgajām precēm, preču iepakojumu un radioaktīvajām vielām maksā brīdī, kad tām piemēro muitas procedūru — izlaišana brīvam apgrozījumam. Ja saskaņā ar muitas procedūru — ieviešana uz laiku, ieviešana pārstrādei, ieviešana pārstrādei muitas kontrolē vai ieviešana muitas noliktavā — ievestās preces Latvijas Republikas muitas teritorijā tiek pilnīgi vai daļēji izpakotas, nodokļa maksātājs nodrošina atdalītā preču iepakojuma daudzuma detalizētu uzskaiti (tai skaitā preču iepakojumā lietoto materiālu veida un svara uzskaiti atbilstoši likuma 8.pielikumā noteiktajam preces vai produkta iepakojuma veidam). Par atdalīto preču iepakojumu, kas nav atpakaļizvests (reeksportēts), nodokļa maksātājs nodokli maksā par attiecīgo pārskata periodu saskaņā ar šajos noteikumos noteikto kārtību.
24. Piemērojot muitas procedūru — izlaišana brīvam apgrozījumam —, atbrīvo no nodokļa samaksas par videi kaitīgām precēm, kā arī par tādu preču iepakojumu, kurām saskaņā ar likumu “Par muitas nodokli (tarifiem)” un citiem normatīvajiem aktiem noteikti muitas nodokļa atvieglojumi (izņemot ozona slāni noārdošās vielas, kuru izlaišanai brīvam apgrozījumam jāsaņem normatīvajos aktos noteiktā atļauja).
25. Kravas sertifikāts ir Latvijas iepakojuma sertifikācijas centra izdots dokuments, kurā ietverta visa nepieciešamā informācija nodokļa aprēķināšanai par iepakojumu. Ja preču piegādātāja un preču saņēmēja (importētāja) savstarpēji rakstiski noslēgtajos vienošanās dokumentos (darījuma līgumā) vai tā pielikumos par preču piegādi ir ietverta visa nodokļa aprēķināšanai nepieciešamā informācija par šo preču standarta iepakojuma (tas ir, ja katrā preču piegādē tiek lietots viens un tas pats preču iepakojums) materiālu veidu un svaru, preču saņēmējs (importētājs) pats var sastādīt un apstiprināt kravas sertifikātu. Šādā gadījumā, piemērojot muitas procedūru —

izlaišana brīvam apgrozījumam —, iesniedzot kravas sertifikātu, muitas iestādei papildus uzrāda konkrētā darījuma līguma oriģinālu vai notariāli apliecinātu kopiju.

26. Iepakojumu apliecinošs piegādātāja apstiprināts dokuments ir piegādātāja noformēts un parakstīts dokuments (oriģināls) (izņemot starptautiskos pārvadājumu kravas pavaddokumentus, piemēram, CMR pavadzīmi, TIR *Carnete*, ATA *Carnete*, dzelzceļa pavadzīmi), kurā ietverta visa nodokļa aprēķināšanai nepieciešamā informācija par iepakojumu. Piegādātājs šo noteikumu izpratnē ir persona (izņemot pārvadātāju (ekspeditoru), kuras īpašumā vai tiesiskajā valdījumā atrodas preces, pirms tiesības rīkoties ar precēm pāriet konkrētajam pirmajam preču saņēmējam (importētājam) Latvijas Republikas muitas teritorijā.

27. Piemērojot muitas procedūru — izlaišana brīvam apgrozījumam — vai muitas režīmu — preču atpakaļizvešana (reeksports) —, preču iepakojumu pamato ar kravas sertifikātu vai iepakojumu apliecinošu piegādātāja apstiprinātu dokumentu (turpmāk — iepakojumu apliecinošie dokumenti) oriģinālu, izņemot gadījumus, kad vienā iepakojumu apliecinošajā dokumentā norādītās ziņas attiecas uz tādu preču iepakojumu, kuras tiek pieteiktas attiecīgajai muitas procedūrai ar vairākām muitas deklarācijām. Šādā gadījumā iepakojumu apliecinošā dokumenta kopijā norāda tās muitas deklarācijas numuru, kurai pievienots iepakojumu apliecinošā dokumenta oriģināls. Piemērojot pārējās Muitas likumā noteiktās muitas procedūras, kā arī citus muitas režīmus, preču iepakojumu var pamatot ar iepakojumu apliecinošo dokumentu kopijām (tai skaitā pa faksu nosūtītiem iepakojumu apliecinošiem dokumentiem).

28. Ja, piemērojot muitas procedūru — izlaišana brīvam apgrozījumam, nodokļa maksātājs nevar iesniegt vai uzrādīt iepakojumu apliecinošā dokumenta oriģinālu, nodokli aprēķina, reizinot 25 procentus no kravas bruto svara, kas norādīts starptautiskajos pārvadājumu kravas pavaddokumentos vai citos dokumentos, ar nodokļa likmi 0,06 lati par kilogramu. Muitas iestādes šajā punktā noteiktajā kārtībā aprēķināto nodokli ir tiesīgas pārrēķināt tikai tad, ja nodokļa maksātājs piecpadsmit dienu laikā no muitas deklarācijas pieņemšanas dienas attiecīgajā muitas iestādē iesniedz attiecīgā iepakojumu apliecinošā dokumenta oriģinālu un tajā norādītās ziņas atbilst iepakojumu apliecinošo dokumentu kopijām, kas iesniegtas muitas iestādē, izlaižot preces iepakojumā brīvam apgrozījumam.

29. Ja muitas iestādē nav iesniegti vai uzrādīti iepakojumu apliecinošie dokumenti un muitas iestādes rīcībā nav nekādu citu dokumentu, kuros būtu norādīts kravas bruto svars, nodokli aprēķina viena procenta apmērā no attiecīgo preču muitas vērtības.

30. Ja uzņēmums (uzņēmējsabiedrība), kurš ražo produktus vai preces, nodod tās citam uzņēmumam (uzņēmējsabiedrībai) iepakošanai, nodokļa maksātājs ir uzņēmums (uzņēmējsabiedrība), kurš realizē šos produktus vai preces iepakojumā.

31. Ja preču ražotājs, pamatojoties uz savstarpējiem līgumiem, realizē iekšzemē videi kaitīgas preces un preces iepakojumā citam Latvijas Republikā reģistrētam uzņēmumam (uzņēmējsabiedrībai), kurš veic šo preču izvešanu (eksportu), preču ražotāja samaksāto nodokļa summu var ieskaitīt kā nodokļa avansa maksājumus, ja to var dokumentāri pamatot.

32. Nodokļa maksātājs samaksāto nodokli par videi kaitīgajām precēm, kā arī par preču iepakojumu, izlaižot to brīvam apgrozījumam, norāda kā nodokļa priekšapmaksas summu pārskata 4.veidlapas 9.ailē.

33. Ja nodokļa maksātājs Latvijas Republikas teritorijā realizē preces atkārtoti lietotā iepakojumā, nodoklis par šo iepakojumu nav jāmaksā, ja atkārtoti lietotā iepakojuma apjomu var dokumentāri pamatot.